

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

na období od 1.9.2021 do 31.8.2024

**Mateřská škola Štětí, příspěvková organizace
Stračenská 561, Štětí**

Dobrý začátek je v mateřské škole

č.j. MŠŘ 109/2021

Razítko, podpis ředitelky:

Projednáno na pedagogické radě dne: 25.8.2021

1. Charakteristika školy

Mateřská škola Štětí, příspěvková organizace se sídlem v ulici Stračenská 561 je příspěvkovou organizací od roku 2003. Vznikla sloučením čtyř mateřských škol. Rozhodnutím Rady města Štětí byly k 31. 12. 2002 zrušeny mateřské školy jako organizační složky města a ze čtyř mateřských škol a čtyř školních jídelen byla od 1.1. 2003 zřízena jedna příspěvková organizace s názvem Mateřská škola Štětí. V roce 2012 bylo na ZŠ Ostrovní otevřeno další odloučené pracoviště s kapacitou 20 dětí. Statutárním zástupcem příspěvkové organizace je po konkurzním řízení ředitelka mateřské školy Poupě Mgr. Alena Kořínková. Jako zástupce ředitelky Mateřské školy Štětí působí vedoucí učitelky jednotlivých odloučených pracovišť.

Jednotlivé mateřské školy (dále jen MŠ) působí jako odloučená pracoviště se jmenovanými vedoucími pracovníky:

MŠ Duha, U Stadionu 491 – jmenovaný zástupce: Lenka Bukovská

MŠ Beruška, Stračenská 560 – jmenovaný zástupce: Bc. Nad'a Součková

MŠ Poupě, Stračenská 561 – jmenovaný zástupce: Lenka Hartmannová

MŠ Klubičko, 9.května 499 – jmenovaný zástupce: Alena Šámalová

MŠ Pastelka, Ostrovní 300 – jmenovaný zástupce: Lenka Dvořáková

Vedoucí všech školních jídelen byla jmenována Petra Kořínková.

Zřizovatelem Mateřské školy Štětí, příspěvkové organizace je město Štětí.

Každá mateřská škola se nachází v jiné části města, pouze MŠ Poupě a MŠ Beruška (bývalá speciální MŠ – dříve Jesle) spolu sousedí. U škol jsou velké zahrady se vzrostlými stromy a průlezkami (nutné doplňování), které poskytují dětem dostatek prostoru pro volný pohyb. Jedná se o dvě trojtřídní mateřské školy a jednu čtyřtřídní (s omezenou kapacitou – po bývalých Jeslích) postavené v letech 1964 až 1966, jednu čtyřtřídní MŠ pavilonového typu z roku 1976 a jednotřídní MŠ v prostorách Základní školy Ostrovní.

Jednotlivé mateřské školy postupně zavádějí heterogenní třídy (3 – 5 let), pouze však v mateřské škole Poupě a Pastelka jsou třídy plně heterogenní.

V současné době se projevuje vyšší zájem o mateřskou školu než je možno uspokojit, ale jedná se o děti mezi 2 a 3 rokem. Rodiče z okolí se sjíždějí za prací do města a mají zájem o umístění dětí ve zdejších mateřských školách. Děti předškolního věku z našeho města navštěvují mateřskou školu z 98 %.

Kapacita jednotlivých mateřských škol je: MŠ Pastelka 20, MŠ Duha 62 dětí, MŠ Beruška 65 dětí, MŠ Poupě 75 dětí a MŠ Klubičko 100 dětí. Celkem 322 dětí. Tento počet odpovídá maximálnímu obsazení školy.

MŠ Poupě pracuje od roku 1997 v projektu „Zdravá mateřská škola“. V MŠ Beruška z důvodu menších prostor a využití dřívější specifikace učitelek (speciální MŠ) je otevřena logopedická třída pro děti se závažnými vadami řeči a třída pro děti se souběžným postižením více vadami. Na MŠ Klubičko jsme otevřeli třídu pro děti od 2 do tří let, kde s pedagogy spolupracuje i chůva. Všechna pracoviště mateřské školy svou orientaci zaměřují na individuální přístup k dítěti.

Provoz všech mateřských škol je celodenní od 6,00 do 16,00 hodin.

Na mateřských školách pracuje celkem 30 plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků (včetně ředitelky školy a jejích zástupců), jedna učitelka studuje (doplňuje si kvalifikaci) a čtyři asistentky pedagoga. Dalších celkem 12 zaměstnanců zajišťuje provoz školy (ekonomka školy, školnice, uklízečky, prادلena a chůva). Ve školních jídelnách pracuje 9 zaměstnanců na 8 plných úvazků včetně vedoucí školní jídelny.

Každá škola pracuje podle svých školních programů vytvořených na základě celoškolského programu a svých specifických podmínek. Všechny vycházejí z principů rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mění se pouze materiály, ze kterých čerpají své náměty. MŠ Poupě vytváří vlastní projekt „Zdravá mateřská škola“.

Společně pro všechny školy bez rozdílu materiálů, ze kterých škola vychází, byl vytyčen cíl a to orientace na dítě a jeho rodiče. Rodiče jsou ti, kteří zásadním způsobem ovlivňují postoje a vztahy svých dětí, přijímají nebo odmítají hodnoty a cíle školy, kterou jejich dítě navštěvuje. Proto se škola ve vlastním zájmu musí snažit zapojit rodiče do efektivně fungující spolupráce. Důvěra mezi školou a rodinou je do značné míry utvářena a ovlivňována komunikací a vzájemnou informovaností. Základní pilíře, o které se opíráme, jsou – pohoda školního prostředí, zdravé a smysluplné učení a otevřenost školy vůči partnerům ve vzdělávání.

Mezi vlivy, které ovlivňují chod mateřské školy, patří především to, aby si všichni uvědomili, a to jak uvnitř školy, tak z vnějšku, že mateřská škola je zařízení navazující na výchovu v rodině a spolu s ní uskutečňuje všestrannou péči o dítě, a **povinná docházka je pro děti od pěti let**. Tyto vlivy musíme brát na zřetel vždy, když hledáme cesty k dalšímu rozvoji školy.

2. Filozofie naší školy

V mateřských školách se setkávají děti z různého prostředí. Převážná část rodičů, a to i z rodin sociokulturně znevýhodněných, dává přednost výchově dětí na základě osobnostního přístupu a rovného partnerství se školou.

Důvěra mezi školou a rodinou je do značné míry utvářena a ovlivňována komunikací a vzájemnou informovaností. Vnímáme rodiče jako partnery prvořadě důležitosti, usilujeme o rovnocenné chápání všech sociálních skupin na škole. Všichni si neseme určité zvyky a projevy chování, zejména v oblasti komunikace, tudíž i my se musíme učit novým přístupům v chování i komunikaci.

Naším prvořadým úkolem je výchova dítěte odpovědného za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku. Naše práce je postavena na dvou základních principech: *respektu k potřebám jednotlivce a na komunikaci a spolupráci*. Chceme, aby dítě, které odchází z naší mateřské školy, bylo optimálně rozvinuté na základě svých možností a zájmů po stránce tělesné, psychické, sociální i duševní, a aby později, jako dospělý člověk, bylo připraveno prožít plnohodnotný a smysluplný život.

Vliv vnitřního prostředí školy

Na vnitřním prostředí školy se podílejí všichni zaměstnanci školy, děti i rodiče. Tím, že se snažíme vycházet vstříc všem skupinám zúčastněným na vzdělávání a hledáme cestu kompromisu, vytváříme osobitý obraz každé školy. Snažíme se poskytnout dětem co nejpříjemnější prostředí pro své vzdělávání a nenásilnou formou (především formou hry a prožitkového učení) je vzděláváme podle jejich schopností a možností (nejsou všechny děti stejného věku na stejné úrovni).

Naším cílem je vytvořit školu, která respektuje a podporuje zdraví všech lidí ve škole (dětí, zaměstnanců i rodičů) ve všech složkách (tělesné, duševní a sociální) a v rovnováze s prostředím přírodním i společenským.

Z tohoto důvodu vytváří každá škola vlastní osobitý školní vzdělávací program stavěný na podmínky školy, kde se zaměřuje na očekávané výstupy - cílové kompetence dítěte předškolního věku obsažené v rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Školní program jednotlivých mateřských škol je rozpracováván do třídních programů a průběžným hodnocením zjišťujeme, v jakém rozsahu se nám daří plnit. Vzdělávání není založeno na řízených činnostech, ale na tom co dítě v mateřské škole prožije,

s čím se setká. Vzdělávací aktivity jsou propojeny a respektují všechny přirozené souvislosti, vzájemné vztahy, mnohotvárnost, proměnlivost a dynamiku vazeb příčin a následků. Dítě se učí na základě své interakce s okolím a s prožitou zkušeností. Vycházíme ze samostatné činnosti, individuální vazby, dětské zvědavosti a potřeby objevovat.

Doplňující aktivita škol: na všech mateřských školách pracují logopedické poradny s logopedickými asistentkami a preventistkami. Na MŠ Poupě pravidelně pracují učitelky s nadstandartními činnostmi: Metoda dobrého startu (pro děti s odkladem školní docházky). Všechny školy mají možnost se účastnit předplaveckého výcviku na bazéně v Mělníku. Mateřská škola připravuje pro děti 1x ročně sportovní olympiádu (sportovní zápolení družstev ze všech odloučených pracovišť MŠ). Všechny mateřské školy vyjíždějí na týdenní ozdravný pobyt (dle zájmu rodičů a provozních možností). Každá škola samostatně pořádá výlety za poznáním do blízkého i vzdáleného okolí obce.

Předškolní děti se seznamují se všemi základními školami v obci. Též navštěvují koncertní vystoupení dětí základní umělecké školy i školu samotnou.

Na všech školách probíhají akce jako: vítání občánků a setkání s důchodci pro obec a dále každé pracoviště samostatně: vánoční besídky, oslavy Svátku matek, Dětského dne, tvořivé dílny, sportovní odpoledne apod.. Každá škola pojímá po svém rozloučení se školáky. Všechny mateřské školy se účastní přehlídky své práce s názvem Mateřinka, kterou pořádáme i pro veřejnost.

3. Vzdělávací program školy

Cílem našeho předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a zároveň ty, které jej v budoucnu nevyhnutelně očekávají (RVP PV. Praha, Výzkumný ústav pedagogický 2004).

Vzdělávání není založeno na řízených činnostech, ale na tom co dítě v mateřské škole prožije, s čím se setká – tímto způsobem se stále učí novým věcem.

Vzdělávací aktivity jsou provázány, propojeny a respektují všechny přirozené souvislosti, vzájemné vztahy, mnohotvárnost, proměnlivost a dynamiku vazeb, příčin a následků. Dítě se učí na základě své interakce s okolím a svou prožitou zkušeností – vzdělávání je založeno na přímých zážitcích dítěte. Vycházíme ze samostatné činnosti, individuálního přístupu, dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Pedagog je poradcem,

partnerem – podporuje v dětech aktivní zájem dojít samostatně ke vzdělávacímu cíli a najít odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne, dokáže.

Výchovný program na škole má vytyčeny tyto priority

a) *Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí*

speciální zaměření – ekologie – třídění odpadu

pěstování odpovědnosti za vlastní jednání

využívání přirozených životních situací k přirozenému učení vlastním prožitkem

vést ke zdravému životnímu stylu

b) *Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty*

seznamování s dětskými právy, ale i povinnostmi

seznamování s morálními, společenskými a estetickými hodnotami

vnímání a respektování multikulturní společnosti

besedy se zástupci jiných národností

c) *Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu*

dokonalý pitný režim

ozdravné pobyty – podle možností

zaměření na tělovýchovné aktivity, zařazování výletů po okolí

využívat přírodní terén v okolí MŠ

odpolední odpočinkové aktivity uzpůsobené věku a potřebám dětí

d) *Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností – se zaměřením na rozvoj smyslů*

denní využívání smyslového vnímání k přirozenému učení

denní využívání jazykových chviliek – důraz na péči v oblasti prevence vad řeči

využívání tvořivé improvizace v práci pedagogů (okamžité reagování na situaci, kterou vytvoří děti)

didakticky zacílené činnosti realizované především ve skupinách a individuálně

orientace dětí na zájem o učení a poznávání
vytváření dostatku přirozených situací a námětů k učení
využívání problémového učení a experimentování
práce s dětmi založená k vrcholnému cíli – radostného prožití celého dne v MŠ – šťastné a spokojené dítě
zodpovědná příprava dětí pro vstup do ZŠ – ve všech oblastech rozvoje osobnosti dítěte (tělesné, rozumové, sociální a citové) + důraz na péči o děti s odkladem školní docházky
rozšiřování a zkvalitňování nadstandardních aktivit školy (vyváženě v průběhu roku)

e) *Vychovávat a vzdělávat děti se specifickými vzdělávacími potřebami*

nadále podpora vzdělávání dětí se zdravotním postižením ve speciálních třídách i integrovaných v běžných třídách – zajištění asistenta pedagoga
pestrá nabídka zájmových činností pro talentované děti – vycházející z aktuálních potřeb
rozvíjení spolupráce s odborníky – PPP, SPC, lékaři, psychologové apod.

f) *Rozvíjet spolupráci s rodiči dětí*

využívání MŠ jako poradenského servisu pro rodiče
nabízení osvětových aktivit v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí
zavést vydávání zpráviček z MŠ formou uzavřených skupin na Facebooku
rozšiřování nabídky pro rodiče – větší možnosti účasti při spolupráci s mateřskou školou
nabídky společných akcí
individuální spolupráce s jednotlivými rodiči (komunikace pedagog - rodič; konzultační hodiny).

Některé dílčí cíle výchovně vzdělávací činnosti je nutné naplňovat každodenními činnostmi a jejich důsledným dodržováním. Není je nutno plánovat v rámci tématu.

Dílčí cíle, které se naplňují každodenně, jsou:

- dodržování stanovených pravidel chování a bezpečnosti
- hodnocení vlastního chování
- kulturní stolování
- samostatné provádění osobní hygieny a dalších sebeobslužných činností
- dodržování základních společenských norem komunikace a chování

Plánování v třídních programech vychází z programu stanoveného školou a ze znalostí dětí a jejich potřeb. Třídní programy obsahují všech pět oblastí (biologickou, psychologickou,

interpersonální, sociálně kulturní a enviromentální) rámcového vzdělávacího programu pro mateřské školy.

Naplňováním dílčích vzdělávacích cílů sledujeme:

- rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Plánování v třídních programech se řídí těmito pravidly:

- časové období jednotlivých podtémat je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků při práci s dětmi
- dílčí cíle tematických okruhů plánují pedagogové ve třídách společně na základě školního programu
- plánované činnosti vycházejí z podmínek a složení třídy
- při plánování každé činnosti se řídíme osmi principy mozkově kompatibilního učení (nepřítomnost ohrožení, smysluplný obsah, možnost výběru, přiměřený čas, obohacené prostředí, spolupráce, okamžitá zpětná vazba, dokonalé zvládnutí).

Preferujeme tyto činnosti: kooperativní a námětové hry, praktické zkušenosti, výlety, exkurse, vycházky do přírody, práce s knihou, práce s přírodním materiálem a neobvyklými předměty, experimenty.

Uplatňujeme tyto metody: komunitní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení, experimentace, řízené skupinové a individuální činnosti. Spontánní činnosti jsou vyváženy řízenými činnostmi.

3.1. Podtémata ŠVP (vzdělávací nabídka)

◆ **Naplňovat potřeby fyziologického rozvoje dětského organismu, pohybu a aktivity. Vést děti k rozvoji tělesných a pohybových funkcí, motorických dovedností, koordinace a zdatnosti. Vedení dětí ke zdravotním životním postojům**

- rozvoj pohybových schopností a dovedností v celém spektru pohybových stimulací a aktivit
- manipulační, konstruktivní a grafické činnosti vedoucí ke zlepšení koordinace hrubé a jemné motoriky a k poznávání předmětů, materiálů, pomůcek a nástrojů - podpora jejich používání a činností s nimi

- zdravotní cvičení a činnosti podporující tělesný rozvoj a prevenci i nápravu odchylek
- hudební, rytmické a hudebně pohybové činnosti a prožitky
- poznávání lidského těla a jeho dovedností
- jednoduché sebeobslužné a pracovní činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu a úpravy prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, prevenci úrazů a nemocí, péči o osobní bezpečí a zdravé životní návyky

◆ **Rozvíjet psychické funkce (vnímání, myšlení, soustředění, paměť, city, učení, tvořivost a vůle) intelekt a jazyk každého dítěte. Rozvíjet poznávací schopnosti, představivost a fantazii. Podporovat vyjadřování citů a vůle**

- společné rozhovory a diskuse – individuální i skupinové. Vyprávění zážitků ze skutečnosti i podle obrázků
- poslech čtených i vyprávěných pohádek, příběhů i poezie pro děti
- samostatný slovní projev na určité téma, řečová improvizace, recitace, vyjadřování se v roli, pokládat otázky a volit odpovědi, argumentovat pro a proti
- řeč či zpěv doprovázený rytmickým doprovodem
- záměrné pozorování běžných předmětů a jevů, určování a pojmenování jejich vlastností, znaků a funkcí
- konkrétní činnosti a experimenty s materiály (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, apod.)
- smyslové hry a cvičení postřehu a vnímání, zrakovou a sluchovou paměť, koncentraci pozornosti, rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hra podporující tvořivost, představivost, fantazii, hry a činnosti zaměřené na různé typy paměti (mechanická, motorická, vizuální, sluchová, logická)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků, rozlišování jednoduchých znakových systémů (písmena, číslice, značky, piktogramy, symboly)
- seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich praktické užití
- uvědomění si časových pojmů a jejich vztahu k dennímu režimu, činnostem v něm, posloupností v ději, v příběhu a událostech
- tvorba podmínek pro spontánní hru, dostatek podnětů pro hru z oblasti poznávacích činností a aktivit

- činnosti zajišťující pohodu, spokojenost, radost a veselí, relaxační a odpočinkové, pohybové a činnostně expresivní, zbavující napětí a neklidu
- činnosti zaměřené k samostatnému vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, k rozhodování a volbě i k následné odpovědnosti, volit činnosti s viditelným a dosažitelným cílem spojené s oceněním a uznáním úspěchu dítěte
- estetické a tvůrčí aktivity přinášející uspokojení a prožitek, naslouchání pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- vytvářet příležitosti k vyslovování a projevům citů, k sebekontrolě a sebeovládání

◆ **Podporovat utváření vzájemných vztahů mezi dětmi a dospělými i dětmi navzájem. Podporovat a obohacovat komunikaci a posilovat kultivaci a sociální dovednosti dětí**

- sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, společné hudební a výtvarné činnosti, kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách, aktivity podporující sblížování dětí
- činnosti zaměřené na ohleduplnost, ochotu rozdělit se, půjčit, střídat se – hledat způsoby, jak vhodně řešit spory, respektovat druhého, ochrana soukromí a bezpečí svého i druhých
- aktivity podporující uvědomování vztahů mezi lidmi inspirované životem a literaturou (kamarádství, přátelství, vztahy mezi mužem a ženou, úcta ke stáří)
- poznávání prostředí, ve kterém dítě žije - rodina, její funkce, členové, vztahy, rodina ve světě zvířat, mateřská škola – vztahy, zážitky

◆ **Uvádět děti do společenství ostatních lidí, do života lidské společnosti a do světa kultury a umění. Pomoc při osvojování potřebných dovedností, návyků i postojů přijímat základní všeobecné, společensky uznávané morální a etické hodnoty, podílet se na utváření společenské pohody**

- nabízet možnosti setkávání dětí s pozitivními vzory jednání a chování ve společnosti lidí
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného společenského soužití (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce, práva a povinnosti, možnost volby a následná odpovědnost) - vytvářet jasná a smysluplná pravidla soužití ve třídě
- společné hry skupinové aktivity s podílem dětí na jejich průběhu a výsledcích (námětové, dramatické, konstruktivní a výtvarné projekty)

- realizace společných slavností a výletů v rámci kulturních a regionálních tradic a zvyků, sportovních akcí a kulturních programů
- zprostředkování prožitků ze všech oblastí estetických produkcí směřujících k rozvoji nápaditosti, tvořivosti, originality i k třibení vkusu
- setkávání s různými formami umění a společenských aktivit mimo mateřskou školu (divadelní představení, knihovny, hudební produkce, sportovní akce,..)
- vytvářet situace zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, rodič, dospělý, učitel, žák, muž, žena, role v různých povoláních)
- praktické činnosti a hry vycházející z hlubšího poznání různých povolání, řemesel a jejich pracovního prostředí a předmětů – praktická manipulace a vyzkoušení pracovních pomůcek

◆ **Založit povědomí o světě a jeho fungování, o vlivu člověka na životní prostředí.**

Vytvořit základy pro odpovědný vztah k nejbližšímu okolí a přírodě

- pozorování blízkého prostředí a života v něm – okolní příroda, památky, vycházky po okolí
- aktivity založené na praktické orientaci v obci
- činnosti vedoucí k pochopení nebezpečných situací a hledání způsobů, jak se chránit, jak ochránit a pomoci
- aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích a prostředcích
- přirozené a zprostředkované poznávání přírody v okolí, sledování života v přírodě a jeho proměn, navození pozitivního vztahu založeného na poznání a ochraňování
- seznamování s jinými kulturami a jejich charakteristickými zvyky, hledat odlišné a společné mezi lidmi naší planety
- práce s literárními texty, aktivní vyhledávání v obrazových materiálech a encyklopediích
- objevování a pokusy s různými materiály – přírodními, umělými – zjišťování jejich vlastností a možností využití
- ekologicky motivované hrové aktivity
- činnosti přispívající k ochraně životního prostředí (pěstitelské a chovatelské činnosti, péče o okolí školy a školní zahradu, třídění odpadu apod.).

3.2. Integrované bloky

Témata školního vzdělávacího programu jsou rozdělena do šesti integrovaných bloků, které mají další dělení na tematické části. Pedagogové je rozpracovávají do třídních programů a přiřezují jim cílovou kompetenci podle vzdělávacích potřeb dané třídy.

Ve zdravém těle zdravý duch

Charakteristika integrovaných bloků:

Sport, lidské tělo, zdravý životní styl, koloběh života, prevence, nemoci, úrazy, život s postižením, pohybová pyramida, závislosti

Očekávané výstupy:

- Zachovávat správné držení těla
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- Uvědomovat si svoje možnosti a limity
- Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Příroda je mocná čarodějka

Charakteristika integrovaných bloků:

Zvířata, rostliny, ekosystém, počasí, roční období, přírodní jevy, experimenty, původ potravin, Den Země, třídění odpadu, vesmír, ochrana planety, historie lidstva, časové vztahy, světadíly

Očekávané výstupy:

- Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů

- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- Orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- Spolupracovat s ostatními
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- Všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Já jsem já a ty jsi ty

Charakteristika integrovaných bloků:

Životní role, nálady, profese, národnosti, etika, pravidla soužití, poznávání sama sebe a druhých, realita verus fantazie, lidské potřeby, pyramida vnitřní pohody, finanční gramotnost

Očekávané výstupy:

- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály
- Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- Domluvit se slovy

- Porozumět slyšenému
- Přípravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska
- důležité
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- Chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat
- zkušeností k učení
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- Podílet se na organizaci hry a činnosti
- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- Respektovat potřeby jiného dítěte
- Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě,
- v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Ctíme naše tradice tradice

Charakteristika integrovaných bloků:

Mikuláš, Vánoce, Tři králové, Masopust, velikonoce, pálení čarodějnic, Den dětí, Den matek, pranostiky, místní zvyky: jarmark, Štětská ostrev, FEDO

Očekávané výstupy:

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Zachytit a vyjádřit své prožitky
- Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Na ulici pozor dej!

Charakteristika integrovaných bloků:

Pravidla silničního provozu, dopravní prostředky, dopravní značky, bezpečnost silničního provozu, ZIS (záchranný integrovaný systém), způsoby dopravy, využití dopravy, osobní bezpečí, Týden mobility

Očekávané výstupy:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je využívat
- Přemýšlet, uvažovat, a své myšlenky i úvahy vyjádřit
- Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- Navazovat kontakty s dospělým
- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Svět kultury a umění

Charakteristika integrovaných bloků:

Divadlo, film, kniha, koncerty, knihovna, poezie, próza, naučná literatura, poznávání obce, vlasti a cizích krajů, multikulturalismus

Očekávané výstupy:

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- Záměrně se soustředit a udržet pozornost
- Naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit
- Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

3.3. Propojení školního a třídního kurikula

Soudržnost vzdělávacího obsahu v celé škole a společný základ pro práci všech tříd zajišťují podtémata – integrované bloky, z nichž učitelky odvozují tematické části do svých třídních vzdělávacích programů.

Podtémata jsou zdrojem, odkud učitelky čerpají náměty, náplň i cíle pro tematické části.

Podtémata mohou být doplněny dílčími projekty.

Tematické části do podtémat školního kurikula vstupují střídavě, v průběhu roku několikrát a opakovaně. Při pojmenování tematické části užíváme činnou formu (se slovesem).

Přeskakování z podtématu do podtématu prostřednictvím tematických částí způsobuje pružnost a dynamiku při naplňování kompetencí, které jsou k nim přiřazeny. Jejich uspořádání není dáno časem, ale obsahem.

Teprve v tematických částech jednotlivých tříd dochází k námětovému zpřesnění a ke konkretizaci očekávaných výstupů a činností, učitelky reagují na skutečné situace a potřeby dětí.

Tematické části jsou vytvářeny postupně a aktuálně, proto je potřeba si uvědomit smysl příslušné tematické části:

- ✓ rozmyslet si co chceme primárně sledovat a čeho dosáhnout
- ✓ v rámci kterého integrovaného bloku bude tematická část realizována
- ✓ vybrat konkretizované očekávané výstupy odpovídající obsahu dané tematické části
- ✓ pokud zpracovaná tematická část odpovídá jiné kompetenci, vybereme ji z jiného podtématu
- ✓ obsah a cíle, které zařazujeme, musí být v souladu s tím, co chceme u dětí rozvíjet
- ✓ každá z činností přináší dětem poznatky, rozvíjí je či upevňuje

Písemně zpracovaná tematická část obsahuje:

- název tematické části v činné podobě
- myšlenkovou mapu
- kompetence dítěte
- očekávaný výstup
- konkretizované činnosti
- ukazatele dosaženého vzdělání
- evaluaci

Po ukončení se provede autoevaluace a založí do třídního programu.

4. Podmínky školního vzdělávacího programu

Vzhledem k tomu, že Mateřská škola Štětí se skládá z pěti samostatných škol, vychází školní program z podmínek zaměřených na zdravý vývoj dětí a pracovního prostředí pro

zaměstnanec, ale i pro rodiče. Z těchto podmínek vycházíme i při naplňování cílů školního programu.

- ✓ Přirozenost při uspokojování potřeb (pitný režim, adaptace na školu za přítomnosti rodičů, vytváření podmínek pro docházku dítěte do mateřské školy)
- ✓ Zavádění smíšených tříd, speciálních tříd
- ✓ Rekonstrukce technického zařízení (odpady, zabezpečení školy, rekonstrukce domácích telefonů, bezbariérový přístup)
- ✓ Spolupráce s rodinou

4.1. Věcné podmínky

Prostředí všech škol je podnětné, děti mají dostatek hraček a pomůcek vždy při ruce. Nábytek ve třídách přizpůsobujeme individuálním zvláštnostem dětí a danému složení třídy. Vybavení hračkami, pomůckami a materiálem odpovídá počtu dětí ve třídách a věkovému složení tříd. Průběžně je doplňováno a obměňováno. Na výzdobě škol se podílejí děti svými pracemi. Součástí škol jsou prostorné zahrady. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy podle platných předpisů, přesto je nutné stále dbát na opravy, jak na budovách, tak i na vnitřním zařízení. Nutné je též provádět opravy přístupových cest ke školám a řešit dopravní situace před školami.

4.2. Životospráva

Samozřejmostí každé školy je pitný režim (ovocné či bylinné čaje jsou k dispozici po celý den). Jídelníček je sestavován podle zásad racionální výživy. Stravování je přizpůsobeno individuálním zvláštnostem dětí. Preferujeme samostatnost dětí při stolování, pokud je možno určit si velikost porce. Během dne jsou dodržovány stanovené intervaly mezi podáváním jídla. Děti nejsou nuceny do jídla, ale vhodnou formou jsou seznamovány s neobvyklými druhy jídel.

Školní jídelna není schopna vařit dietní jídla pro některé děti, ale vždy najdeme schůdné řešení v oblasti stravování dětí.

4.3. Psychosociální podmínky

Sociální klima škol je utvářeno na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie a spolupráce všech lidí ve škole. Rodiče mohou vstupovat do tříd, kdykoli potřebují oni či dítě a mohou se účastnit činností školy – vždy po domluvě s pedagogem na třídě.

V průběhu dne převládají spontánní činnosti a hra. Děti se soustřeďují ve svých třídách, v případě potřeby přecházejí (potřeba styku s kamarádem v jiné třídě, nadstandartní činnosti na jednotlivých pracovištích). Děti jsou podporovány k vlastní iniciativě a rozvoji tempa své pracovní činnosti. Krátkodobé plánování vychází z potřeb dětí.

Pedagog při své práci vychází z dobré znalosti každého dítěte, sleduje denně jeho chování, činnosti, zájmy, vztahy ke kamarádům a vede si záznamy:

- úvodní záznam – vychází z poznání dítěte při vstupu do mateřské školy, konzultujeme s rodiči
- průběžný záznam – minimálně jedenkrát za dva měsíce – doplnění – forma záleží na každé škole
- při odchodu dítěte z mateřské školy jsou jeho kompetence vyhodnoceny

Záznamový list je veden po celou dobu docházky dítěte do mateřské školy. Pro lepší poznání dítěte jsou cenné informace přímo od rodičů (dotazník, rozhovory s rodiči).

Za důležité považujeme:

- profesionálně vedenou komunikaci s dětmi
- projevování empatie
- popisování činností, situací (nejen hodnotit chování dětí)
- vyjadřování svých pocitů, používání Já výroků
- vyvarování se trestů, odměn a nahradit je zpětnou vazbou
- využívat pozitivní komunikaci
- podporovat individuální rozvojové možnosti dětí
- nechávat dětem pocítit přirozené důsledky – zpětná vazba
- podporovat samostatnost dětí
- vytvořit pravidla soužití na všech úrovních (třídy, školy,...)

U dětí předškolního věku se zaměřujeme:

= na odhalení možnosti vzniku poruch učení

= stav výslovnosti a úroveň komunikace vůbec

= grafomotoriku

= práce „metodou dobrého startu“ (u ohrožených dětí) – dle možností školy

- = v případě nejasností úzká spolupráce se SPC nebo PPP
- = společně s rodiči tvorba individuálních plánů podle potřeb dítěte.

4.4. Organizační podmínky

Organizace školy vyplývá z poslání mateřské školy, kterým je podporovat zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytvářet optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj.

Zaměstnanci školy

V čele školy právního subjektu stojí ředitelka školy Mgr. Alena Kořínková.

Ředitelka:

- řídí práci ostatních zaměstnanců školy
- jedná ve všech záležitostech jménem školy
- odpovídá za výchovnou práci školy
- rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politiky a zajišťuje účinné využívání prostředků hmotné zainteresovanosti k diferencovanému odměňování pracovníků podle výsledků jejich práce
- odpovídá za plnění úkolů hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany
- schvaluje vnitřní organizační a řídicí směrnice
- plní další povinnosti vyplývající z postavení statutárního orgánu.

V době nepřítomnosti zastupuje ředitelku mateřské školy v plném rozsahu jmenovaný zástupce odloučeného pracoviště MŠ Poupě.

Škola zaměstnává 31 pedagogických pracovníků a 20 správních zaměstnanců. Kompetence a pracovní povinnosti jsou určeny pracovními náplněmi a dalšími předpisy. Škola se při své činnosti řídí zejména základními organizačními řády a směrnicemi, které schvaluje ředitelka školy.

Organizační schéma školy

Ředitelka školy				
mateřské školy			školní jídelny	
ekonomka školy				
zástupce ředitelky školy			vedoucí školní jídelny	
jmenovaný pověřený pracovník				
učitelky	školnice	uklízečky	pradlena	kuchařky

Vedoucí zaměstnance jmenuje ředitelka Mateřské školy Štětí.

Zajištění dalších agend

1. Hospodaření školy, správu majetku a účetní agendu zajišťuje ředitelka školy.
2. Personální agendu vede ředitelka školy.
3. Mzdy a účetnictví je zajištěno ekonomkou školy. Podklady pro výpočet mezd zajišťují zástupci ředitelky a vedoucí školní jídelny.

4.5. Provozní podmínky

Všechny mateřské školy jsou s celodenním provozem.

Provozní doba je pondělí až pátek od 06:00 do 16:00 hodin.

- Stanovená celková kapacita školy je 322 dětí. Kapacita jednotlivých pracovišť dle původních kapacitních listin.
- Ve třech MŠ je školní jídelna a ve dvou jen výdejna stravy, které navštěvují děti a zaměstnanci školy. Jsou zde zaměstnány kuchařky, pomocné kuchařky a vedoucí školní jídelny.
- Všichni správní zaměstnanci školy jsou též pracovníci příspěvkové organizace.
- Mateřská škola je během roku otevřena rodičovské veřejnosti, aby mohl zdárně probíhat adaptační proces. Několikrát během roku jsou pořádány akce pro rodiče a děti v areálu školy.
- Do mateřské školy se přijímají děti na základě předchozího zápisu, který se koná od 2. května do 16. května každého roku po domluvě se zřizovatelem. Zápis provádí ředitelka školy a učitelky pověřené vedením odloučených pracovišť ve spolupráci s Městem Štětí
- Do mateřské školy se přijímají děti většinou starší tří let. Ojediněle, na doporučení dětského lékaře, i děti mladší.
- Třída se naplňuje zpravidla do výše 22-25 dětí. Děti, které jsou zapsány, navštěvují mateřskou školu pravidelně. Do mateřské školy děti přicházejí v době od 06:00 do 08:00 hodin. Pozdější příchod musí rodiče oznámit předem. Domů děti odcházejí mezi 14:00 až 16:00 hodinou.
- Hravé činnosti, pohybové aktivity a programově řízené činnosti prolínají v průběhu celého dne. Časově je stanovena pouze základní péče, kam spadá: příjem dětí, pobyt venku, hygiena, stolování a odpolední odpočinek.

- **Program dne**

06:00	otevření budovy
08:00 – 09:00	hygiena, dopolední svačina
09:50 – 11:50	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:50 – 12:30	hygiena, oběd
12:30 – 14:00	odpočinek, spánek, klidové činnosti
14:00 – 14:30	odpolední svačina
14:30 – 16:00	odpolední činnost, ukončení provozu

- Řízené činnosti jsou zařazovány několikrát denně se skupinkami dětí. Sledování televizních pořadů je zařazeno velmi okrajově (max. 1x – 2x za měsíc po dobu 10 minut) v případě velmi nepříznivého počasí.
- Každá třída má prostornou hernu (kromě MŠ Stračenská 560) s vybavením pro tělesné činnosti (žebřiny, skluzavka, průlezka, skákací náčiní), ke kterému mají děti volný přístup během celého dne. Několikrát denně jsou zařazovány různé pohybové aktivity: pohybové hry, zdravotní cviky, jógová cvičení, míčkování či relaxační hudba.
- V letních měsících je uváděno do provozu brouzdaliště, kde se denně mění voda (MŠ Stračenská 561 a MŠ U stadionu 491 – vlastní brouzdaliště).
- Doba pobytu venku se v letních měsících prodlužuje a vhodné činnosti se přenášejí na školní zahradu, též i odpolední činnosti. K vycházkám jsou využívány odlehlejší části města, kde mají děti dostatek volnosti k pohybu.
- Odpočinek je stanoven od 12:30 do 14:00. Děti na lehátku poslouchají pohádky, vypráví si příběhy. U dětí s menší potřebou odpočinku je uplatňován individuální přístup.
- Školy nemají stabilní ložnice a tak se denně v hernách rozkládají lehátka. Po provětrání se lůžkoviny ukládají do regálů.
- Příprava stravy probíhá přímo v budovách třech škol (na dvou místech máme výdejny stravy – MŠ Pastelka a Beruška). Děti svačí průběžně podle vlastní potřeby od 08:00 do 09:00 hodin. Obsluhují se samostatně či za pomoci pedagogů nebo starších dětí. Obědy jsou podávány od 11:50 hodin. Od 14:00 do 14:30 hodin je vydávána odpolední svačina.
- Od 06:30 hodin je ve třídách volně k dispozici čaj, který je průběžně doplňován. Děti mají neomezený přístup k čaji nebo vodě po celý den. Svačiny i obědy jsou doplňovány různými tekutinami.
- Otužování dětí:
  - pravidelným větráním udržujeme teplotu ve třídách na 20 – 22 °C

- ve třídách využíváme čističek vzduchu
- po dohodě s lékařem je zařazován jednou ročně předplavecký výcvik
- po obědě si děti pravidelně čistí zuby
- v letních měsících využíváme otužování vodou (brouzdaliště, sprechování,...)
- jednou ročně vyjíždíme na ozdravný pobyt (pokud to podmínky dovolují).

4.6. Spoluúčast rodičů a ostatních partnerů

Snažíme se odstraňovat bariéry pomocí společných akcí a oboustranné otevřenosti. Vytváříme jedno velké společenství. Každoročně připravujeme pro rodiče ankety, zveme je ke spoluúčasti při vytváření programu školy. Část rodičů se podílí sponzorsky na činnostech školy.

Zapojujeme rodiče do adaptačního procesu. Škola je otevřena požadavkům dětí při adaptaci – v tomto směru působíme i na rodiče.

Rozvíjíme spolupráci s dalšími partnery. Mateřská škola je podporována představiteli obce. Spolupracuje se základními školami a zajišťuje nenásilný přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

4.7. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V mateřské škole jsou přijímány děti mladší tří let, pokud to kapacita školy umožňuje.

Základem působení na tyto děti je poskytování citové a emoční podpory. Pocit bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla.

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika:

- zajištění hygieny dítěte
- dostatečného prostoru pro volný pohyb a hru dětí
- bezpečnosti – ohrožující předměty nejsou dětem zpřístupněny bez dohledu (drobné předměty, korálky..)
- nabídka hraček odpovídající věkové skupině
- odborná školení pedagogů pro práci s touto věkovou skupinou
- personální zajištění chůvou.

4.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Podmínkou pro úspěšnou integraci dětí je tvorba podmínek pro tyto děti. U těchto dětí pracujeme na základě tzv. podpůrných opatření. Podpůrná opatření vybíráme vždy v souladu s nejlepším zájmem dítěte. Podpůrná opatření se dělí podle náročnosti na pět stupňů.

První stupeň podpůrných opatření nastavuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení a opatření nemá normovanou finanční náročnost. První stupeň podpůrných opatření je určen dětem, kde může pedagog na základě vlastních zkušeností nastavit podmínky a plán pedagogické podpory dítěte.

Od druhého do pátého stupně zasíláme dítě k vyšetření do pedagogické poradny nebo speciálně pedagogického centra a pracujeme následně podle pokynů odborníků.

4.9. Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí češtiny jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s pedagogy přirozeně během pobytu v mateřské škole. **Nový systém jazykové přípravy je pak určitou nadstavbou a větším zacílením na vzdělávání dětí cizinců v češtině.** Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky a nadměrné vyčleňování dětí ze známého prostředí jim neprospívá. Pokud bude vzděláváno v **povinném předškolním vzdělávání 4 a více dětí cizinců**, bude **vytvořena skupina** pro jazykovou přípravu a bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rozsahu **jedné hodiny týdně**.

Dětem mladším 5 let s odlišným mateřským jazykem je na škole poskytována jazyková podpora formou:

- zařazením dítěte do logopedické poradny (seznamování dítěte se slovní zásobou v českém jazyce)
- individuální práce pedagoga s dítětem na třídě.

4.10. Distanční výuka

Distanční vzdělávání se uskutečňuje pouze v **důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény za předpokladu, že chybí VĚTŠINA DĚTÍ TŘÍDY.**

Distanční vzdělávání je určeno především pro předškolní děti.

Způsob vzdělávání je v našich podmínkách prováděn spíše formou předávání materiálů rodičům a učitel. Obsah materiálů je přizpůsoben týdennímu plánu pro práci rodičů s dětmi a jsou v něm obsaženy charakteristika tématu a např. grafomotorické pracovní listy, návod na výtvarnou práci, texty písní/básní, atd...

Děti si po dobu distanční výuky mohou najít téma, o která se zajímají, po příchodu na prezenční výuku mohou ostatním dětem formou vyprávění sdělit nashromážděné poznatky.

5. Řízení mateřské školy

Styl řízení je založen na participaci. Každý pedagog se ztotožňuje s filosofií školy a při své práci využívá metod a způsobů práce vycházejících z tohoto programu. Dále se vzdělává a je plně zodpovědný za výsledky výchovně vzdělávací práce ve své třídě.

Informovanost všech pracovníků školy probíhá na poradách či operativních schůzkách podle potřeby. Pedagogické rady se konají: na úrovni vedoucích pracovníků (jednou měsíčně), dále na jednotlivých školách (jednou za dva měsíce). Provozní porady podle potřeby. Setkání všech pedagogických pracovníků se koná jednou ročně.

Hospitační činnost vedoucích pracovníků i ředitelky školy je zaměřena na práci pedagogů (prožitkové učení, partnerská komunikace, zpětná vazba, individuální přístup k dětem a jejich schopnostem, diagnostická činnost).

Informační systém školy

Řídící, informační a kontrolní systém je velice úzce provázán.

Všechny profesní skupiny se navzájem informují operativně slovně při denním styku.

Ředitelka a vedoucí učitelky se navzájem informují na poradách vedení (jednou měsíčně).

Ekonomka školy a vedoucí pracovišť se informují operativně, případně na poradě vedení.

Ředitelka a všichni pedagogové školy se navzájem informují na pedagogických radách – jednou ročně.

Vedoucí pracovišť s pedagogy se informují na pedagogických radách na pracovišti s přizváním ředitelky školy.

Ředitelka nebo vedoucí pracoviště s provozními zaměstnanci se informují na provozních poradách.

Základní dokumenty vztahující se ke škole jsou v kopiích vyvěšeny a přístupné všem zaměstnancům ve všech vzdělávacích místech. Dokumenty, které nejsou vyvěšeny, jsou na požádání k nahlédnutí u ředitelky školy nebo u vedoucích jednotlivých pracovišť.

Ředitelka školy zasílá na všechna vzdělávací místa zápisy z porad vedení.

5.1. Spoluúčast rodičů a ostatních partnerů

Snažíme se odstraňovat bariéry pomocí společných akcí a oboustranné otevřenosti. Vytváříme jedno velké společenství. Každoročně připravujeme pro rodiče ankety, zveme je ke spoluúčasti při vytváření programu školy. Část rodičů se podílí sponzorsky na činnostech školy.

Zapojujeme rodiče do adaptačního procesu. Škola je otevřena požadavkům dětí při adaptaci – v tomto směru působíme i na rodiče.

Rozvíjíme spolupráci s dalšími partnery. Mateřská škola je podporována představiteli obce. Spolupracuje se základními školami a zajišťuje nenásilný přechod dětí z mateřské školy do základní školy.

6. Evaluace

Evaluace na škole probíhá v několika rovinách:

- evaluace třídy
- sebeevaluace pedagogů
- evaluace výchovného programu

Ze závěrů vyvozujeme důsledky k optimalizaci a zkvalitnění práce školy jako celku (pedagogickou i řídicí práci provozních zaměstnanců, individuální pokroky jednotlivých dětí, vzdělávací proces celé mateřské školy).

Usilujeme o poctivou zpětnou vazbu. Snažíme se být vnímavé a tím získáváme poznatky, jak jsme v práci úspěšní. Jen tak můžeme vyvodit důsledky pro další práci. Zpětnou vazbou od rodičů (formou rozhovorů a anket) získáváme další motivaci pro naši práci.

U pětiletého dítěte je stanovena míra naplnění vytyčených cílových kompetencí předškolního věku s ohledem na možnosti dítěte, aby mohlo být včas reagováno na případné nedostatky.

Výsledky ČŠI (komplexní hodnocení naší práce) – jsou pro nás důležitým měřítkem.

6.1. Autoevaluace

Autoevaluace má informační význam hlavně pro danou učitelku. Vyhodnocování je účelné tehdy, když je záměrné, soustavné, cílevědomé, systematické a zachytitelné. K doplnění vlastních zjištění využíváme při autoevaluaci také nepřímé prostředky, například vzájemné pohovory učitelek, společný rozbor situací, hodnocení s rodiči i samotnými dětmi, výsledky výtvarných činností.

Cílem je zjistit, nakolik zvolené činnosti vedou k naplňování konkretizovaných výstupů a zda ve svém důsledku směřují skutečně ke kompetencím, které byly v třídním programu vytyčeny.

Při posuzování vlastních postupů hodnotíme vhodnost zařazení zvolených konkretizovaných očekávaných výstupů a činností, vhodnost pomůcek, splnitelnost problémových úkolů, formulaci otázek.

Pokud má být vyhodnocování pedagogické činnosti účinné, neřeší ho povšechně paušálním hodnocením, založeném na pocitu a celkovém dojmu.

6.2. Prostředky evaluace

- průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům Rámcového vzdělávacího programu (3x za školní rok)
- průběžné sledování, respektování a hodnocení podmínek (materiálních, hygienických, psychohygienických, personálních, organizace provozu školy a podmínek k zajištění a bezpečnosti a ochrany zdraví dětí i zaměstnanců)
- sledování a hodnocení kvality práce pedagogických pracovníků = kontrolní a hospitační činnost (záznamové listy hospitací)
- sledování a hodnocení práce provozních zaměstnanců (sešity kontrol provozních pracovníků)
- sledování a hodnocení účelnosti speciální nabídky školy (zájmové činnosti, logopedická poradna, metoda „Dobrého startu“)
- sledování a hodnocení kvality zájmových činností
- průběžná analýza a hodnocení vlastní vzdělávací práce – pedagogové (průběžná hodnocení pedagogických činností, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí) – záznamy provádí učitelka
- individuální pedagogická diagnostika

- průběžná kontrola realizace hodnocení dětí a její zpětné využití – řešení problematiky na pedagogických poradách
- průběžné hodnocení (evaluace) vzdělávacího procesu – hodnocení učitelek, ředitelky, porovnání vzhledem k plánovaným záměrům
- závěrečné zhodnocení vzdělávacího procesu školy – porovnání průběhu a výsledků vzdělávání se vzdělávacími cíli ŠVP a s cíli RVP PV – 2x do roka
- sledování a hodnocení spolupráce s ostatními institucemi a odborníky
- hodnocení vlastní práce (ředitelka) – 1x ročně
- kontroly dodržování vnitřních norem školy, pracovního a organizačního řádu školy a plnění pracovních náplní
- kontroly třídní a jiné svěřené dokumentace

Při evaluaci se řídíme těmito pravidly:

- hodnotíme vztah k dítěti – kvalitu individuálního rozvoje a učení (záznamové listy)
- hodnotíme ve vztahu k pedagogům – hodnocení kvality jejich práce (ped. porady)
- hodnotíme vztah k sobě – sebehodnocení kvality pedagogické práce (pedagogové), řídicí práce (ředitelka školy a pracovníci pověřeni vedením odloučených pracovišť)

6.3. Kritéria pro hodnocení pedagogů a jejich výchovné činnosti

- veškerá pedagogická činnost odpovídá poslání (filosofii) školy
- dosažení naplňování cílů vybraných pro daný školní rok
- dostatečné naplňování průběžných a konkrétních vzdělávacích cílů daných ŠVP
- zajištění pravidelného rytmu a řádu, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- dodržování doby pro pobyt venku
- dostatek pohybu pro děti na zahradě i v mateřské škole
- pedagogové respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem
- děti se cítí v mateřské škole bezpečně, jistě a spokojeně
- nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace
- pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování

- všechny děti mají v mateřské škole stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- nikdo není zesměšňován ani podceňován
- volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád
- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dítěte
- s dětmi není zbytečně manipulováno, zbytečně se neorganizují
- pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatnosti, dostatečně chválí a pozitivně hodnotí
- pedagog ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu
- dětem se dostává jasných srozumitelných pokynů, třída je vedena ke vzájemnému přátelství
- pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje profesionálním směrem
- pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělání
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený
- děti mají dostatek prostoru a času pro spontánní hru
- učitelky vytváří podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti
- učitelky dostatečně dbají na soukromí dětí
- plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná a z jejich výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci
- pedagogové dbají o svůj další odborný růst
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, jsou vstřícní a ochotní spolupracovat
- pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět
- pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení, domlouvají se o společném postupu při jeho výchově a vzdělání

- pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně a taktně.

6.4. Kritéria pro hodnocení provozních pracovníků

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní
- dodržují organizační řád školy, pracovní dobu
- dětský nábytek, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek udržují čisté, zdravotně nezávadné
- zahrada mateřské školy je dobře upravená
- všechny venkovní a vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů
- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachovávána zdravá skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin, mezi jídly jsou dodržovány stanovené intervaly, děti nejsou nuceny do jídla
- pracovníci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu, jsou dětem vhodným vzorem
- s dětmi zbytečně nemanipulují, zbytečně je neorganizují
- zaměstnanec se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatnosti, dostatečně chválí a pozitivně hodnotí
- spolupracují s ředitelkou školy, učitelkami, zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, aktivně se podílí na nadstandardních aktivitách a akcích školy
- zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání předškolních dětí)
- ve vztazích mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost a porozumění, respekt a ochota spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství
- zaměstnanci sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět
- zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech, jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi, nezasahují do soukromí a života rodiny.

7. Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole

Ředitelka mateřské školy je povinna zabezpečit prostřednictvím pedagogů školy dohled nad dětmi, a to při školní i mimoškolní výchově a vzdělání, tzn. při všech aktivitách pořádaných mateřskou školou.

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- každý pedagog je osobně zodpovědný za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům nebo jejich zákonným zástupcům či jinému pedagogovi
- při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům
- nesmí odejít od dětí!!! Při závažných důvodech zajistí dohled jiného zaměstnance mateřské školy
- nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly strčit do nosu či ucha
- při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí
- při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení zkontroluje, zda je nářadí v pořádku
- při rozcházení dětí domů věnuje pedagog zvýšenou péči úpravě a čistotě dětí. Dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zákonného zástupce dítěte

Opatření při pobytech dětí venku

- při pobytu dětí mimo území mateřské školy odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše:
  - a) 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých starších tří let
  - b) 15 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 děti od dvou do tří let
  - c) 12 dětí v případě, že jsou mezi nimi 2 postižené děti nebo jedno postižené dítě a 1 dítě od dvou let věku
- při pobytu dětí na školní zahradě pedagogové aktivně sledují děti při hrách na průlezkách, houpačkách a jiném nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí dětem

samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sami nevidí, kde nemohou mít o dětech přehled, zapojují se do činností s dětmi

- při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupech tak, aby zajistili jejich bezpečnou chůzi, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím. Pedagogové dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používají terčík a první a poslední dvojice útvaru má bezpečnostní vestu. Průběžně děti seznamují s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě

Opatření při sportovních akcích a výletech

- ředitelka školy rozhoduje na základě náročnosti akce o počtu dětí a o určení další osoby způsobilé k zajištění bezpečnosti dětí
- ředitelka školy stanoví hlavního vedoucího akce, který je povinen poučit děti o zvláštních situacích a o pravidlech jednání v těchto situacích
- školy v přírodě – dohled nad dětmi v ŠVP je stanoven zvláštním předpisem. Do ŠVP nemohou být na základě posudku vyslány děti, jejichž zdravotní stav by se mohl pobytem ve škole v přírodě zhoršit, a děti, které by ohrožovaly zdravotní stav ostatních přenosnými chorobami
- zákonní zástupci dítěte musí předložit potvrzení o bezinfekčnosti, které nesmí být starší jednoho dne (den odjezdu). Počet pedagogů na šest dětí = jeden dospělý

Opatření při úraze

- všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat zákonné zástupce dítěte a ředitelku školy
- každý i drobný úraz bude zaevidován do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře, vyplní vedoucí pracoviště Protokol o úraze.

Zpracovala: Mgr. Alena Kořínková – ředitelka školy